

มาตรฐานเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบการซื้อขาย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 ของประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2560 และข้อ 44/1 ของประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2560 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับการซื้อขาย การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1: การต่อเชื่อมระบบส่งคำสั่งซื้อขาย

1. การต่อเชื่อมระบบส่งคำสั่งซื้อขายของสมาชิก (Broker Front Office) เข้ากับระบบการซื้อขาย

ระบบส่งคำสั่งซื้อขายของสมาชิกที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายต้องมีลักษณะและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1.1 สมาชิกต้องมีการบันทึกการทำงานของ Broker Front Office ที่สามารถนำมาตรวจสอบได้ทันทีเมื่อตลาดหลักทรัพย์ร้องขอ
- 1.2 สมาชิกต้องจัดให้มีระบบการจัดการ และการบริหารความเสี่ยงในการส่งคำสั่งซื้อขาย อย่างน้อยตามที่กำหนดในส่วนที่ 2
- 1.3 สมาชิกต้องมีการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเพียงพอ และเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายอย่างน้อยตามที่กำหนดในส่วนที่ 3

2. การต่อเชื่อมระบบสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ให้กระทำผ่านระบบที่มีลักษณะและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 2.1 เป็นการส่งคำสั่งซื้อขายของลูกค้าที่ผ่าน Broker Front Office
- 2.2 สมาชิกต้องมีการบันทึกการทำงานของ Broker Front Office ที่สามารถนำมาตรวจสอบได้ทันทีเมื่อตลาดหลักทรัพย์ร้องขอ
- 2.3 สมาชิกต้องจัดให้มีระบบการจัดการ และการบริหารความเสี่ยงในการส่งคำสั่งซื้อขาย อย่างน้อยตามที่กำหนดในส่วนที่ 2
- 2.4 สมาชิกต้องมีการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเพียงพอ และเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายอย่างน้อยตามที่กำหนดในส่วนที่ 3

- 2.5 ในกรณีที่สมาชิกพัฒนาหน้าจอในการส่งคำสั่งซื้อขายให้ลูกค้าสามารถส่งคำสั่งได้มากกว่า 1 คำสั่งต่อหน้าจอ สมาชิกต้องมีการจำกัดจำนวนคำสั่งให้ไม่เกินจำนวนที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด และมีระบบป้องกันความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

การซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่หรืออุปกรณ์ประเภทเดียวกัน จัดเป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเช่นกัน จึงมีโครงสร้างระบบเช่นเดียวกับที่กล่าวมาข้างต้น

3. การต่อเชื่อมระบบสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ Direct Market Access (DMA)

การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ DMA ให้กระทำผ่านระบบที่มีลักษณะและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- 3.1 เป็นการส่งคำสั่งซื้อขายผ่านระบบส่งคำสั่งซื้อขายของลูกค้าที่ต่อเชื่อมกับระบบของสมาชิก โดยคำสั่งซื้อขายดังกล่าวต้องผ่านระบบควบคุมความเสี่ยงที่สมาชิกสามารถบริหารจัดการได้
- 3.2 ระบบของสมาชิกที่ให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ DMA ต้องมีการบันทึกการทำงานของระบบส่งคำสั่งซื้อขาย เช่น Order Log และ Message ระหว่างระบบตามมาตรฐานที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด เป็นต้น ซึ่งสามารถนำมาตรวจสอบได้ทันที และนำเสนอให้ตลาดหลักทรัพย์ได้เมื่อตลาดหลักทรัพย์ร้องขอ
- 3.3 สมาชิกต้องจัดให้มีระบบการจัดการ และการบริหารความเสี่ยงในการส่งคำสั่งซื้อขาย อย่างน้อยตามที่กำหนดใน ส่วนที่ 2
- 3.4 สมาชิกต้องมีการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเพียงพอ และเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายอย่างน้อยตามที่กำหนดใน ส่วนที่ 3

4. การต่อเชื่อมระบบส่งคำสั่งซื้อขายสำหรับบริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิก

สมาชิกที่จะให้บริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิก (Sub-Broker) ต่อเชื่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เข้ากับระบบส่งคำสั่งซื้อขายของสมาชิก ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 4.1 สมาชิกต้องจัดให้มีระบบการจัดการ และการบริหารความเสี่ยงในการส่งคำสั่งซื้อขาย อย่างน้อยตามที่กำหนดใน ส่วนที่ 2
- 4.2 สมาชิกต้องมีระบบบริหารจัดการคำสั่งซื้อขายที่ได้รับจากบริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิกที่ปลอดภัยเพียงพอ และเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายอย่างน้อยตามที่กำหนดใน ส่วนที่ 3
- 4.3 ระบบบริหารจัดการคำสั่งซื้อขายต้องสามารถจำแนกคำสั่งและรายการซื้อขายของบริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิกจากคำสั่งและรายการซื้อขายของสมาชิกได้ และต้องมีการบันทึกการทำงานของ Broker Front Office โดยสามารถนำมาตรวจสอบได้ทันทีเมื่อตลาดหลักทรัพย์ร้องขอ
- 4.4 สมาชิกต้องมีระบบในการกำกับดูแลการส่งคำสั่งซื้อขายของบริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิก
- 4.5 ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิกได้รับอนุญาตให้เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์เฉพาะประเภทหลักทรัพย์ตามที่กฎหมายกำหนด บริษัทสมาชิกต้องจัดให้มีระบบป้องกันมิให้บริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิกซื้อขายหลักทรัพย์อื่นนอกเหนือจากหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาต

ส่วนที่ 2: ระบบการจัดการ และการบริหารความเสี่ยงในการส่งคำสั่งซื้อขาย สำหรับทุกช่องทางการส่งคำสั่งซื้อขาย

1. สมาชิกต้องมีระบบตรวจสอบคำสั่งซื้อขายก่อนส่งเข้ามาในระบบการซื้อขาย (Pre-trade risk management) และมีอำนาจควบคุมและบริหารจัดการระบบตรวจสอบคำสั่งซื้อขายดังกล่าวในทุกช่องทางการส่งคำสั่งซื้อขาย ทั้งนี้ ระบบตรวจสอบคำสั่งซื้อขายก่อนส่งเข้ามาในระบบการซื้อขาย (Pre-trade risk management) ต้องมีการตรวจสอบอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้
 - 1.1 วงเงินซื้อขาย (Credit / Exposure Limit)
 - 1.2 มูลค่าเสนอซื้อขายสูงสุดต่อ 1 คำสั่ง (Maximum Value per Order)
 - 1.3 ปริมาณหุ้นที่เสนอซื้อขายสูงสุดต่อ 1 คำสั่ง (Maximum Volume per Order)
 - 1.4 ราคาเสนอซื้อขาย (Order Price Check)ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์อาจกำหนดให้สมาชิกต้องมีระบบตรวจสอบคำสั่งซื้อขายก่อนส่งเข้ามาในระบบการซื้อขาย (Pre-trade risk management) ที่แตกต่างกันตามประเภทหลักทรัพย์ได้ตามที่เห็นสมควร
2. สมาชิกต้องจัดให้มีระบบและ/หรือฟังก์ชันที่สามารถหยุดการส่งคำสั่งซื้อขายใหม่ และยกเลิกคำสั่งซื้อขายที่ส่งเข้ามาแล้วได้ทันที ในกรณีจำเป็น (Kill switch)
3. กรณีสมาชิกส่งคำสั่งซื้อขายโดยใช้ชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์สำหรับการซื้อขายโดยอัตโนมัติ (Algorithmic trading) สมาชิกต้องจัดให้มีการบริหารจัดการการส่งคำสั่งซื้อขายเพื่อป้องกันมิให้เกิดคำสั่งซื้อขายที่อาจเข้าข่ายความผิดตามกฎหมายหรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 3: มาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขาย

วัตถุประสงค์หลักในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขาย มุ่งเน้นให้มีการบริหารจัดการที่เหมาะสมภายใต้หลักการ ดังนี้

1. Confidentiality หมายถึง การรักษาความลับของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลอย่างเหมาะสม รวมถึงมีการจำกัดสิทธิ (Authorization) และการพิสูจน์ตัวตนอย่างครบถ้วน (Authentication)
2. Integrity หมายถึง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลจะต้องมีความถูกต้องครบถ้วน เช่น การไม่ถูกเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่มีการปลอมแปลงการใช้งาน ไม่เกิดการสูญหายโดยไม่ทราบสาเหตุ
3. Availability หมายถึง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลมีความพร้อมใช้งานสอดคล้องตามความจำเป็นและความต้องการของผู้ใช้งาน

ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้สมาชิกต้องจัดให้มีมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วย การจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ¹ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวที่อาจมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมในอนาคต

¹ ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สช. 37/2559 เรื่อง ข้อกำหนดในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ลงวันที่ 12 กันยายน 2559 และประกาศแนวปฏิบัติ ที่ นป. 3/2559 เรื่อง แนวปฏิบัติในการจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ลงวันที่ 12 กันยายน 2559

นอกจากการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับระบบที่ต่อเชื่อมกับระบบการซื้อขายข้างต้นแล้ว สมาชิกต้องจัดให้มีมาตรฐานความปลอดภัยของแอปพลิเคชัน (Application Security) เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลและฟังก์ชันต่าง ๆ ของแอปพลิเคชันเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และการเข้าถึงจะต้องแยกตามประเภทของผู้ใช้งาน (User Role) รวมทั้งมีระบบการบันทึกข้อมูลการทำงานของแอปพลิเคชัน (Audit Trail Log) อย่างเหมาะสม

2. ผู้ใช้งานระบบซื้อขายจะต้องผ่านการตรวจสอบและยืนยันความเป็นตัวตนว่าเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตจริง (KYC – Know Your Customer) อีกทั้งการเข้าใช้งานระบบจะต้องมีการรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ โดยสามารถจัดหาวิธีการหรือเทคโนโลยีใด ๆ เช่น รหัสผู้ใช้งานและรหัสผ่าน การใช้ OTP (One-time Password) หรือการควบคุม Session เป็นต้น

3. ในการส่งคำสั่งซื้อขายผ่านระบบซื้อขาย จะต้องมีการยืนยันว่าเป็นลูกค้ารายนั้นจริงก่อนการส่งคำสั่ง โดยสามารถจัดหาวิธีการ หรือเทคโนโลยีใด ๆ ในการระบุความเป็นตัวตนได้ชัดเจน เช่น PIN ID เป็นต้น ซึ่งควรพิจารณาความยาวของ PIN ID ให้สอดคล้องกับการให้บริการและมีความปลอดภัยเพียงพอ

4. มีข้อความแจ้งเตือนผู้ใช้งานระบบเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เกิดจากการกระทำของผู้ใช้งานระบบอย่างชัดเจนและครบถ้วน (Agreement / Disclaimer) รวมถึงการเก็บข้อมูลที่แสดงการยอมรับความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

5. สมาชิกต้องมีมาตรการดำเนินการควบคุมการใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่เหมาะสม เพื่อให้การซื้อขายเป็นธรรมและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการซื้อขายโดยรวม

6. มีขั้นตอนการส่งมอบรหัสผู้ใช้งานและรหัสผ่านที่มีความปลอดภัยเพียงพอ และมีการให้ความรู้กับผู้ใช้งานในการเก็บรักษารหัสผ่านของตนไว้เป็นความลับ เพื่อให้มีความตระหนักถึงประเด็นของความปลอดภัย เช่น การแนะนำให้ใช้รหัสผ่านที่ซับซ้อนหรือคาดเดายาก การแนะนำไม่ให้เปิดเผยรหัสผ่านใด ๆ ให้บุคคลอื่นทราบ การแนะนำให้มีการ Logout ออกจากระบบทุกครั้งที่ไม่ได้ใช้งานทั้งแบบชั่วคราวและเมื่อเลิกใช้งาน การแนะนำความเสี่ยงในการบันทึกรหัสผ่านไว้บนเครื่องหรือระบบ เป็นต้น

ทั้งนี้ สมาชิกจะต้องสามารถส่งรายละเอียดมาตรฐานความปลอดภัยของสมาชิกให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ทันทีเมื่อตลาดหลักทรัพย์ร้องขอ

ผลบังคับใช้

ตลาดหลักทรัพย์จะใช้มาตรฐานเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบการซื้อขายฉบับนี้แทนมาตรฐานเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบการซื้อขาย ฉบับลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2565 เป็นต้นไป

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

14 มีนาคม 2565